

יום ראשון 19 ספטמבר 2021
י"ג תשרי תשפ"ב

לכבוד:

1. אולג גרנד
סמנכ"ל אקולוגיה ובטיחות
החברה לשירותי איכות סביבה
2. עמרי ורדיקה
מנהל אגף הנדסה
מנהל מקרקעי ישראל

הנידון: אישור היעדר דרישות נוספות NFA - מתחם 5 מגרש 143 מחנה צריפין

1. דוח ממצאי סקר ויזואל ניקיון צריפין מתחם 5 דרום - LDD - ספטמבר 2021
2. הנדון: דוח ממצאי חקירת קרקע, צריפין מתחם 5 דרום - LDD - 22.03.21
3. אישור סיום פעולות חקירה ודרישה להמשך ניהול סיכון מתחם 5 חלקי - המשרד להגנת הסביבה - אוקטובר 2020
4. מתחם צריפין 5 בקשה לשחרור אתר - החברה לשירותי איכות סביבה - ספטמבר 2020
5. התייחסות לתכנית שיקום קרקע במתחם 5, מחנה צריפין - המשרד להגנת הסביבה - אפריל 2020
6. תכנית עבודה לשיקום צריפין (מתחם 5 - החברה לשירותי איכות סביבה - אפריל 2020
7. התייחסות לדו"ח תיחום מתחם 5 צריפין - המשרד להגנת הסביבה- נובמבר 2019
8. דו"ח תיחום דיגום מתחם 5 צריפין - ווינדקס - נובמבר 2019
9. התייחסות לממצאי דיגום קרקע ונו קרקע אקטיבי מתחם 5, מחנה צריפין - המשרד להגנת הסביבה - יולי 2019
10. דוח מסכם מתחם 5 צריפין - ווינדקס - יולי 2019
11. תכנית דיגום קרקע ונו קרקע אקטיבי מתחם 5, מחנה צריפין - המשרד להגנת הסביבה - ינואר 2019
12. תכנית חקירה מעודכנת לחקירת קרקע - מתחם 5, מחנה צריפין - LDD - אוקטובר 2018
13. סקר היסטורי מתחם 5 צריפין - גיאופרוספקט - 2013

רקע:

1. בשנת 2015 החל פינוי מחנה צריפין ע"י משרד הביטחון. כחלק מההיערכות לפינוי צריפין והסבתו לאזור מגורים, מסחר ותעסוקה הועברו לאישור המשרד סקרים היסטוריים ותכניות חקירה במוקדים הפוטנציאליים לזיהום קרקע ומי תהום.
2. באוקטובר 2018 הועברה תכנית חקירה למתחם 5 המתבססת על הממצאים בסקר ההיסטורי שאושר ע"י המשרד. המתחם משתרע על שטח של 445 דונם ובשטחו פעלו בין היתר תחנות תדלוק וסדנאות לטיפול ברכבים ואוחסנו דלקים ושמינים במכלים ברחבי המתחם.
3. בנובמבר 2018 הועברה התייחסות מן המשרד ובקשה להשלמות בתכנית דיגום הקרקע בה נדרש בין היתר תוספת דיגום בשטחים פתוחים, אנליזה לנדיפים ל-10% מהדגימות לפחות ומיפוי מיקום המוקדים הפוטנציאליים לזיהום קרקע.
4. מסמך מתוקן אושר בינואר 2019 ודו"ח ממצאים הועבר ביולי 2019, לא כל נקודות הדיגום בוצעו בגלל בעיות גישה ובשל העובדה כי לא כל המתחם פונה. בממצאי דיגום הקרקע נראו מספר חריגות מערך הסף לTPH ועופרת. ממצאי גז הקרקע הראו חריגות בחומרים אורגניים מוכלרים במספר מוקדים. הוצע סקר משלים ושיקום קרקע באמצעות חפירה והועבר אישור סיום פעולות חקירה וניהול סיכון עם דרישה למיגון עבור חלק מהמגרשים.
5. דוח הממצאים עבור שאר המגרשים הועבר ב-22.03.21 ובו נמצאו זיהומים בדלקים במגרש 143. ביום בו תוכנן ביצוע עבודות שיקום הקרקע באמצעות חפירה נצפו חפירות תשתית בשטח המגרש שלא היו מתואמות ולא היו חלק מעבודות השיקום, בוצעו והיו אמורות להתחיל רק לאחר סיום הדיגום המוודא וקבלת הממצאים, כתוצאה מעבודות אלה נוצר מצב כי נחפרו טרם יום הדיגום, דופן צפון, וחלק מדופן מערב של הפוליוגון הצפוני כך שלא היה ניתן לדגום אותן בצורה תקינה. כמו כן נערמו 2 ערמות קרקע כתוצאה מחפירה לא מתוכננת זו. במהלך החפירה המתוכננת של שני הפוליוגונים בתחום מגרש 143, החומר החשוד כמזוהם שנחפר הועמס על משאיות ופונה ישירות לאתרי הקליטה, בנוסף התגלה במהלך החפירה מיכל דלק תת קרקעי בתחום הפוליוגון הצפוני, המיכל נשלף ופונה בהתאם לנהלים. דפנות ותחתית החפירות יחד עם 2 ערמות קרקע נדגמו על ידי דוגם מוסמך ולא אותרו חריגות.

התייחסות:

1. בהתאם למפורט לעיל, נמצא כי אין צורך בהמשך טיפול בקרקע בתחום מגרש 143.
2. קרקע מאזור זה לא תאושר בכל מקרה להשבה לאזורים האסורים בהשבה: (מתוך מסמך המדיניות המצוי באתר המשרד)

א. אזורים מגורים למעט כבישים באזורי מגורים.

ב. אזורים בהם מי תהום נצילים וקידוחי מי שתייה, כמפורט להלן:

- רדיוס של 150 מטרים מסביב לקידוח פעיל של הפקת מי שתייה.

- אזור בו עומק מי התהום הנצילים קטן משישה מ' מתחת לפני הקרקע.
  - ג. שדות חקלאיים.
  3. יודגש, כי ככל שיתקיים שינוי באתר או בסביבתו שמחייב בחינה מחדש של הסיכון הנשקף מהאתר לסביבתו, כגון תוספת של חומרים מזהמים בקרקע או הוספת פעילות מזהמת באתר, יידרש לבצע בחינה מחודשת של הסיכון.
  4. כמו כן, המשרד ממליץ כי הדברים יובאו לידיעת כל גורם בעל עניין בקרקע, לרבות במסגרת העברת בעלות.

בברכה,

יתיר אבישר
ראש ענף קרקעות מזהמות

העתקים:

- גדעון מזור - מנהל המחוז
- רועי טל - מנהל תחום תעשיות
- ורד אדרי - סגנית מנהל המחוז
- אבי חיים - ראש אגף שפכי תעשייה, דלקים וקרקעות מזהמות
- נועם פוניה - ממונה קרקעות מזהמות באגף שפכי תעשייה, דלקים וקרקעות מזהמות
- רחלי דוד - מנהל תחום קרקעות מזהמות באגף שק"ד
- מתי כספי - החברה לשירותי איכות סביבה
- מירב בלחסן ושי לי לוי - עיריית ראשלצ

